

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

д.е.н., доц. Волохова І.С.

- ||_ 20 р.

**ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності 7.03050801 «Фінанси та кредит»

за темою:

«Бюджетна система в умовах макроекономічної нестабільності»

Виконавець

студентка ЦЗФН факультету

Бурдун Анжеліка Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

Кандидат економічних наук

(науковий ступінь, вчене звання)

Васютинська Людмила Анатоліївна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Бурдун Анжеліки Миколаївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

«Бюджетна система в умовах макроекономічної нестабільності»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Випускна робота складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є процес функціонування бюджетної системи.

У роботі досліджено теоретичні засади функціонування бюджетної системи. Здійснено діагностику стану бюджетної системи України. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення бюджетної системи України в умовах макроекономічної нестабільності.

Ключові слова: бюджетна система; бюджет; бюджетний механізм.

ANNOTATION

the final work on the education of bachelor's degree

Burdun A.

«The budget system in the conditions of macroeconomic instability»

Odessa National University of Economics

c. Odessa, 2018

Final work consists of three sections. The object of research is the process of functioning of the budget system. The theoretical basis of the budget system is researched. Diagnostics of the state budget system of Ukraine is carried out. Proposals for improving the budgetary system were developed in the conditions of macroeconomic instability.

Keywords: budget system; budget; budget mechanism.

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ	6
1.1. Роль бюджету в регулюванні соціально-економічних процесів.....	6
1.2. Сутність бюджетної системи.....	10
1.3. Бюджетний механізм в системі макроекономічного регулювання.....	16
РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА СТАНУ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	22
2.1. Основні тенденції формування доходів бюджетної системи.....	22
2.2. Моніторинг видатків бюджету.....	30
2.3. Бюджетне регулювання як чинник впливу на збалансованість бюджетної системи.....	38
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ..	45
3.1. Зарубіжний досвід реформування бюджетної системи та можливості його впровадження в Україні.....	45
3.2. Напрями забезпечення стійкості та збалансованості бюджетної системи.....	52
ВИСНОВКИ	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	63

ВСТУП

Сьогодні держава покликана створювати механізм регулювання соціально-економічних процесів, який найбільшою мірою забезпечував би ефективне використання наявних ресурсів і сприяв би раціональному формуванню суспільно-господарського потенціалу з метою його подальшого зростання. Крім того, держава сприяє одночасному забезпеченні стабільності і розвитку економіки, як двох суперечливих цілей, обумовлених змінами в механізмі відтворення, на який впливають чинники нестабільності і ризику. У цьому контексті посилюється роль бюджету як інструменту макрофінансового регулювання. Тому перед державою постають досить нагальні питання, які знаходять своє відображення в існуючій сьогоденній проблематиці щодо забезпечення збалансованості та стійкості бюджетної системи та формуванні базових передумов для економічного зростання, інвестиційного розвитку та посиленню конкурентоспроможності українського бізнесу.

На тлі реформування економіки України макроекономічна нестабільність, яка викликана воєнними діями на Сході країни та анексією Криму, посилює ризики невиконання завдань, що стоять перед урядом. Тому для досягнення будь-яких позитивних зрушень в економічній системі України виникає потреба у дослідженні впливу бюджету на макроекономічні процеси з метою забезпечення економічного зростання.

Дослідження теоретичних засад бюджету та його регулюючого впливу на економіку висвітлювалися у працях В. Андрущенко, М. Деркач, І. Луніна, К. Павлюк, Ю. Пасічник, І. Чугунов, С. Юрій та ін.

Незважаючи на суттєві досягнення у дослідженні питань щодо впливу бюджету на соціально-економічну систему держави, динамічність розвитку макроекономічних процесів та зовнішні загрози, які посилюють бюджетні ризики, актуалізують окреслені питання у напрямку посилення стійкості та збалансованості бюджетної системи держави.

Метою дослідження є поглиблення теоретичних засад функціонування бюджетної системи та розробка пропозицій щодо перспектив її розвитку в умовах макроекономічної нестабільності.

Для досягнення поставленої мети вирішувалися такі задачі:

- визначити роль бюджету в регулюванні соціально-економічних процесів;
- розкрити сутність бюджетної системи;
- обґрунтувати особливості функціонування бюджетного механізму в системі макроекономічного регулювання;
- проаналізувати основні тенденції формування доходів бюджетної системи;
- провести моніторинг видатків бюджету;
- дослідити бюджетне регулювання як чинник впливу на збалансованість бюджетної системи;
- вивчити зарубіжний досвід реформування бюджетної системи та визначити можливості його застосування в Україні;
- визначити напрями забезпечення стійкості та збалансованості бюджетної системи.

Об'єктом дослідження є процес функціонування бюджетної системи.

Предмет дослідження – сукупність економічних відносин з приводу перерозподілу ВВП через бюджетну систему.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти з питань функціонування місцевих бюджетів, наукові публікації та монографічні видання вітчизняних авторів, матеріали науково-практичних конференцій, звіти та аналітичні матеріали Державної казначейської служби України, Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України.

Для виконання поставлених задач використовувалися історичний, діалектичний та логічний методи наукового пізнання з метою дослідження ретроспективи становлення бюджетної системи. Статистичні методи використовувалися для діагностики стану бюджетної системи України, а саме:

метод динамічних порівнянь та графічного зображення кількісних величин - для аналізу показників доходів та видатків бюджету, метод економіко-математичного моделювання при здійсненні факторного аналізу.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Обсяг основного змісту роботи складає 62 сторінки, містить 11 рисунків та 7 таблиць. Список використаних джерел налічує 83 найменування та розміщується на 8 сторінках.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження зроблено теоретичні висновки та практичні пропозиції, які полягають у наступному:

1) Розкрита роль бюджету у регулюванні соціально-економічних процесів. Бюджет як інструмент регулювання соціально-економічних процесів реалізує свою дієвість через такі важелі як податки, державні та муніципальні кредити, інвестиційні видатки, видатки на соціальну сферу, оборону, загальнодержавні функції тощо.

2) Бюджетна система має свої особливості, які залежать від бюджетного устрою держави та адміністративно-територіального ділення. Вона функціонує як єдиний організм з метою забезпечення суспільства необхідними благами, які не можуть надаватися ринком у силу своєї специфічності. Рух бюджетних коштів в середині бюджетної системи формує відповідні фінансові потоки. Щільність зв'язку між ланками бюджетної системи обумовлює її стійкість. Проте зовнішні шоки послаблюють стійкість і збалансованість бюджетної системи.

3) Реалізація функцій бюджету здійснюється через бюджетний механізм, який функціонує за допомогою методів, інструментів і важелів, які, у свою чергу, здійснюють вплив на регулювання соціально-економічними процесами. З організаційної точки зору бюджетний механізм реалізується через взаємодію керованої і керуючої підсистеми. Тому досить суттєвим є питання, які фокусуються на організаційних засадах бюджетної системи.

4) Проведений аналіз тенденцій доходів бюджетної системи показав, що останні впливають соціально-економічні процеси. Проведений факторний аналіз їхнього впливу на економіку надав можливість дійти висновку, що доходи бюджету загалом є нееластичними. Вплив на ВВП доходів бюджету виявлено у 2015 р. (на 1 % приросту доходів зведеного бюджету приходилося 14 % приросту ВВП) та у 2017 р. (на 1 % приросту доходів зведеного бюджету приходилося 4 % приросту ВВП). В інший аналізований період (2013, 2014, 2016

pp) коефіцієнт еластичності мав значення нижче одиниці, що говорить про не впливовість доходів бюджетної системи на економіку.

5) Моніторинг видатків бюджету доводить дієвість закону Вагнера в Україні, що постулює постійне збільшення останніх. Така тенденція характерна як для державного, так і для місцевих бюджетів. Причому частка видатків бюджету у ВВП має тенденцію до росту і перевищує граничний рівень перерозподілу через бюджетну систему у 30%, що говорить про посилення бюджетної небезпеки. Проте еластичність видатків у 2015-2017 р. перевищує одиницю, що дає можливість стверджувати, що у 2015 на 1 % зростання видатків ВВП зростало на 4%; у 2016 – на 2 %; у 2017 – на 22%.

б) Дослідження змін, викликаних реформуванням в системі міжбюджетного перерозподілу надало можливість дійти висновку, що результати реформ не набули свого виявлення у забезпеченні збалансування бюджетної системи. Встановлено, що фінансове вирівнювання дохідної спроможності територій, створюються необхідні вихідні умови для досягнення збалансованості всіх ланок бюджетної системи. Тому на часі лишаються актуальними питання щодо посилення автономії місцевих бюджетів, укріплення матеріальної бази органів місцевого самоврядування та зниження впливу центральної влади на розвиток регіонів.

7) . Зарубіжний досвід демонструє цілу низку позитивної практики, яка застосовувалася різними країнами в контексті реформування бюджетної системи. Досліджено досвід Польщі, США, В'єтнаму, Австралії, Грузії. Результати реформ, які проводили названі країни були досить переконливими, хоча і застосовувалися різні підходи у реформуванні та використовувалися різні інструменти для досягнення цілей. Проведений аналіз дозволив дійти висновку, що фокус уваги реформаторів має зосереджуватися на таких питаннях, як:

- розробка єдиних стандартів при наданні бюджетних послуг в соціальній сфері, оскільки це найбільш вагома стаття в бюджеті;
- посилення бюджетної автономії органів місцевого самоврядування;

- призупинення фінансування збиткових державних (комунальних) підприємств та зосередження уваги на підтримці тих виробництв, які реально посилюють економічний потенціал держави та сприяють посиленню стійкості бюджетної системи;

8) Проведене дослідження надало можливість висунути низку пропозицій щодо реформування бюджетної системи у напрямку посилення її стійкості і збалансованості в умовах макроекономічної нестабільності. Зокрема:

- переглянути норми щодо перерахування 10% податку на прибуток приватних підприємств в державний бюджет, а в обласні бюджети спрямувати 25% податку на доходи фізичних осіб, що надходить від платників, які зареєстровані на відповідній території;

- переглянути систему податкових пільг з огляду на ефективність їх впливу щодо розвитку того чи іншого виробництва та здійснювати державний моніторинг з огляду на використання вивільнених коштів;

- запровадити систему надання адресної соціальної допомоги замість пільгового фінансування за окремими категоріями споживачів таких благ, що надасть можливість знизити розпорошення бюджетних коштів;

- розробити чіткі вимоги щодо спрямування капітальних інвестицій за рахунок бюджетних коштів та надання державної фінансової підтримки суб'єктами підприємницької діяльності на інноваційний розвиток.

- гармонізувати бюджетне і податкове законодавство для підвищення результативності функціонування бюджетної системи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кириленко О.П. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика) / О.П. Кириленко. — К.: НІОС, 2000. — 384 с.
2. Павлюк К.В. Роль бюджету в регулюванні соціально-економічних процесів у трансформаційний період в Україні / К.В.Павлюк // Наукові праці НДФІ. — 2007. — №1 (38). — С. 14-29.
3. Опарін В.М. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти): монографія. / В.М. Опарін. — К.: КНЕУ, 2005. — 240 с.
4. Розпутенко І. Державні видатки в перехідних економіках / І. Розпутенко. — К.: Укр. акад. держ. упр. при Президентові України, 1998. — 242 с.
5. Деркач Н.И. Бюджет и бюджетный процесс в Украине / Н.И. Деркач, Л.П. Гордеева. — Д.: Пороги, 1995. — 256 с.
6. Бюджетна система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. В.П. Хомутенко. — Одеса: Видавництво Бартенєва, 2014. — 392с.
7. Поляк Г.Б. Бюджетная система Российской Федерации: учеб. пособие / Г.Б. Поляк. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. — 340 с.
8. Романовский М.В. Бюджетная система Российской Федерации: учебник / М.В. Романовский, О.В. Врублевская. — М.: Юрайт, 1999. — 621 с.
9. Артемьева С.С. Бюджетная система Российской Федерации: учеб. пособие / С.С. Артемьева. — Саранск: Изд-во Мордовского ун-та, 2001. — 116 с.
10. Фещенко Л. В. Бюджетна система України [Текст] : навч. посіб. / Л. В. Фещенко, П. В. Проноза, Н. В. Кузьминчук. - Х.: ВД "ІНЖЕК", 2007. - 292 с
11. Бюджетна система України: проблемні питання: монографія [Л.А. Васютинська, М.А. Слатвинська, О.Ю. Дубовик та ін.]; за заг. ред. В.Г. Баранової —Одеса, ВОИ СОІУ «Атлант» —2013 —252 с.
12. Бюджетна система: Підручник / За наук. ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. — К.: Центр учбової літератури; Тернопіль: Економічна думка, 2012. — 871 с.

13. Карлін М. І. Бюджетна система України [Текст] : навч. посібник / М. І. Карлін. – К. : Знання, 2008. – 428 с
14. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: навчальний посібник/ Ю.В. Пасічник. – К: Знання - Прес, 2002 – 495 с.
15. Близнюк О.П., Лачкова Л.І., Оспіщев В.І. та ін. Фінанси: Навч. посібник. / О.П. Близнюк, Л.І. Лачкова, В.І. Оспіщев — К.: Знання, 2006. — 415 с.
16. Бюджетна система: Підручник / За наук. ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. — К.: Центр учбової літератури; Тернопіль: Економічна думка, 2012. — 871 с.
17. Бюджетна система: навчальний посібник / укладачі: Р.С. Сорока, І.Г. Благун. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2011. – 236 с.
18. Финансы / В. М. Родионова, Ю. Я. Вавилов, Л. И. Гончаренко и др.; Под ред. В. М. Родионовой. – М.: Финансы и статистика, 1993. – 400 с.
19. Фінанси: підручник. / [С. І. Юрій, В. М. Федосов, Л. М. Алексеєнко та ін.]; за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. — К.: Знання, 2008. — 611 с.
20. Василик О. Д., Павлюк К. В. Бюджетна система України: підруч. для студ. екон. спец. ВНЗ / О. Д. Василик, К. В. Павлюк. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 544 с.
21. Бюджетна система : навчальний посібник. Друге видання, перероблене і доповнене / І.Л. Шевчук, В.О. Черепанова, Т.О. Ставерська / – Харків : Видавець Іванченко І. С., 2015. – 284 с.
22. Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР Конституція України / Верховна Рада України. - [Електронний ресурс]– Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>.
23. Закон України від 05.12.1990 № 513-ХІІ "Про бюджетну систему Української РСР" / Верховна Рада. - [Електронний ресурс]– Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/513-12>.
24. Василик О.Д. Бюджетна система України: підручник / О.Д. Василик, К.В. Павлюк. — К.: Центр навчальної літератури, 2004. — 544 с.

25. Юрій С.І. Антологія бюджетного механізму : монографія / С.І Юрій, В.Г. Дем'янишин, Я.М. Буздуган. – Тернопіль : Економічна думка, 2001. – 250 с.
26. Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI Бюджетний кодекс України / Верховна Рада. - [Електронний ресурс]– Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
27. Артус М. М. Бюджетна система України : навчальний посібник / М. М. Артус, Н. М. Хижа. – К. : Вид-во Європейського ун-ту, 2005. – 220 с.
28. Гаретовский Н.В. Финансы социалистического общества: [учебное изд. Доп. и перероб. – М.: Инст-т новой экономики, 2002. – 402 с.
29. Цимбаленко Я. В. Шляхи реформування міжбюджетних відносин в Україні / Я. В. Цимбаленко // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2010. – № 1. – С. 121–126.
30. Фінанси: підручник. / [С. І. Юрій, В. М. Федосов, Л. М. Алексеєнко та ін.]; за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. — К.: Знання, 2008. — 611 с.
31. Юрій С. І. Бюджетна система України / С. І. Юрій, Й. М. Бескид. – К. : НІОС, 2000. – С. 28
32. Ковалюк О. М. Фінансовий механізм організації економіки України: проблеми теорії і практики / О. М. Ковалюк. – Л. : Вид. центр. ЛНУ, 2002. – С. 277.
33. Ковалева Т. М. Бюджет и бюджетная политика в Российской Федерации / Т. М. Ковалева, С. В. Ба- рулин. – [2-е изд.]. – М. : Кнорус, 2006. – 208 с.
34. Кохан І.В. Бюджетний механізм як суспільно-економічна категорія / І.В. Кохан . [Електронний ресурс] . – Режим доступу: ru.if.ua/depart/Finances/resource/file/Збірник/2011-2/Кохан.pdf
35. Финансы / [под ред. М. В. Романовского, О. В. Врублевской, Б. М. Сабанти]. – М. : Перспектива : ЮРАЙТ, 2001. – с. 244.
36. Романенко О. Р. Фінанси / О. Р. Романенко. – К. : ЦНЛ, 2006. – 312 с.
37. Лисяк Л. В. Бюджетна політика у системі державного регулювання соціально-економічного розвитку України : [монографія] / Л. В. Лисяк. – К. : ДННУ АФУ, 2009. – 600 с.

38. Федосов В.М. Бюджетний менеджмент : підручник / В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова, [та ін.] ; за заг. ред. В. Федосова. – К. : КНЕУ, 2004. – 622 с.
39. Бюджетний менеджмент: Навч. посіб. / Л. В Панкевич, М. А Зварич, П. Я Могиляк, Б. І. Хомічак– К. : Знання. – 2006. – 293 с.
40. Пасічник Ю.В. Бюджетний потенціал економічного зростання в Україні: монографія. / Ю.В. Пасічник. — Донецьк: ТОВ «Юго-восток, Лтд», 2005. — 642с.
41. Дем'янишин В.Г. Теоретична концептуалізація і практична реалізація бюджетної доктрини України: монографія / В. Дем'янишин. – Тернопіль : ТНЕУ, 2008. – 496 с.
42. Василюшин М. М. Реформування міжбюджетних відносин в умовах ринкової трансформації економіки України : автореф. дис.на здобуття наук ступеня канд. екон. наук : спец. 08.04.01 «Гроші, фінанси і кредит» / М. М. Василюшин.– К.: 2003. — [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
43. Єфименко Т. Оптимізація бюджетної політики в контексті сучасної глобальної конкуренції / Єфименко Т. // Україна та Росія: потенціал взаємодії та співробітництва; збірник наукових праць. — К.: ІПіЕНД імені І. Ф. Кураса НАН України, 2010.- С. 42-54.
44. Юрій С. І., Дем'янишин В. Г. Антологія бюджетного механізму : монографія / С. І. Юрій., В. Г. Дем'янишин. – Тернопіль : Економічна думка. 2001. – 250 с.
45. Крохина Ю. А. Бюджетное право России: учебник / Ю. А. Крохина. — [2 -е изд. перераб. и доп.] — М.: Издательство «ИД Юрайт», 2011. — 409 с.
46. Воронова Л. К. Фінансове право України: Підручник / Л. К. Воронова – К. : Прецедент; Моя книга, 2006. – 448 с.
47. Орлюк О. П. Фінансове право: Навч. посіб. / О. П. Орлюк – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 528 с.

48. Фінансове право України: Підручник / Бех Г. В., Дмитрик О. О. Криницький І. Є. [За ред. Кучерявенка М.П.]. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 320 с.
49. Фінансове право: підручник / Алісов Є. О., Воронова Л. К., Кадькаленко С. Т. та ін.; [Керівник авт. колективу і відп. ред. Л. К. Воронова]. – Х. : Консум, 1999. – 496 с.
50. Хмарук Ю.В. Теоретичні підходи до визначення поняття —система доходів державного бюджету України / Ю.В.Хмарук. — [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA/20112/%D0%A5%D0%BC%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%BA.pdf>
51. Стеців Л. П. Фінанси : навчальний посібник / Л. П. Стеців, О. І. Копилук. – К. : Знання, 2007. – 235 с.
52. Статистична інформація : Національні рахунки / Держ. служба статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
53. Виконання бюджету : звіти / Державна казначейська служба України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>.
54. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2013 рік / І.Ф. Щербина, А. Ю. Рудик, В. В. Зубенко [та ін.] – К. : USAID. – 2012. – 142 с.
55. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2016 рік / В. В. Зубенко, І. В. Самчинська, А. Ю. Рудик, [та ін.]– К. : USAID. – 2016. – 73 с.
56. Гльоза В. В. Удосконалення підходів до формування доходної частини зведено- го бюджету України [Електронний ре- сурс] / В. В. Гльоза, Л. С. Захаркіна. – Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream>
57. Лютий І. О., Податки та споживання в економіці України / І. О. Лютий, А. Б. Дрига, М.О. Петренко. – К.: Знання, 2005. – 335с.

58. Тимченко О.М. Оптимізація структури доходів бюджету: застосування рейтингової оцінки / О.М. Тимченко, Ю.В. Сибірянська // Фінанси України. – 2008. - №7. – с.17-27.
59. Левкович В. Поняття і правова природа неподаткових надходжень / В. Левкович Фінанси України. – 2009. – № 10. – С. 38-42.
60. Сухарев О.С. Закон Вагнера и модели развития Экономии / О.С. Сухарев , В.В. Нехорошев // Экономический анализ: теория и практика № 21 (228) . – 2011. – С. 2-10 .
61. Афанасьев М.П. Методологические и теоретические основы формулировки Закона А. Вагнера. Подходы к его тестированию / М.П. Афанасьев, Я.М., Афанасьев / Вопросы государственного и муниципального управления. - № 3. – 2009. – С. 47-70.
62. Зверяков М. І. Пізнавальний потенціал політичної економії [Текст] / М. І. Зверяков // Економічна теорія . – 2012. – № 3. – С. 5–14.
63. Проць Н.В. Система видатків державного бюджету України: проблеми та необхідність оптимізації / Н.В. Проць // Фінансовий простір № 2 (22) 2016. – 61-66 с.
64. Волохова І. С. Міжбюджетні відносини в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку / І. С. Волохова. – Одеса: Атлант, 2010. – 234 с.
65. Вороб'єв Ю.Н. Межбюджетные отношения в Украине / Ю.Н. Вороб'єв, И.В. Усков. – Симферополь : Ариал, 2010. – 276 с.
66. Луніна І.О. Державні фінанси та реформування міжбюджетних відносин України: монографія / І.О. Леніна. — К.: Наукова думка, 2006. — 432 с.
67. Ливдар М.В. Проблеми та напрями організації міжбюджетних відносин в контексті підтримки соціально-економічного розвитку регіонів, // М..В. Ливдар, О.П. Макар, О.М. Чубка /«Молодий вчений» • № 3 (43) • березень, 2017 р. – С. 780-783.
68. Рябушка Л. Б. Фактори впливу на оцінку ефективності міжбюджетних відносин / Л.Б. Рябушка // Інноваційна економіка. – 2012. – № 10. – С. 279–284.
69. Далевська Т. А. Міжбюджетні відносини в Україні: проблеми та

- перспективи вирішення / Т.А. Далєвська // Київський НТЕУ. – 2014. - № 6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3109>.
70. Дем'янчук О.І. Удосконалення міжбюджетних відносин як засіб підвищення самостійності місцевих бюджетів / О.І. Дем'янчук // Наукові записки Національного університету «Острозька Академія» Економіка. – 2012. Вип. 19. – С. 8-12.
71. Зверяков М. І. Національна економічна система: проблеми теорії / М. І. Зверяков. – Одеса : Астропринт, 2012. – 320 с.
72. Чугунов І.Я. Фінансова політика України в умовах глобалізації економіки / І.Я. Чугунов, М.Д. Пасічний // Вісник КНТЕУ. — 2016. — № 5. — С. 5— 18.
73. Місцеві фінанси : підручник / за ред. О. П. Кириленко ; О. П. Кириленко, О. Р. Квасовський, А. В. Лучка [та ін.]. - Київ : Знання, 2006. - 678 с.
74. Чекановський В.П. Світовий досвід реформування бюджетних систем зарубіжних країн та шляхи його впровадження в Україну / В.П. Чекановський [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/10_2015/31.pdf
75. Rex L. Facer II; Naoran LU // Budget Change in Georgia counties Examining Patterns and Practices // The American Review of Public Administration. – 2004.- Lu 67-93.
76. Zhou R., Segerson K. Are Green Taxes a Good Way to Help Solve State Budget Deficits? // Sustainability 2012. — 4. — 1329—1353.
77. Робинсон М. Бюджетирование, ориентированное на результат : [пособие] / М. Робинсон // Clear Regional centers for Learning on Evolution and Results, 2011. – 234 с.
78. Тригубенко М.Е. Проблемы и перспективы интеграции Вьетнама в мировую экономику // До Тиен Шам (СРВ)] ; [пер. с вьетнамского яз.: А. С. Воронин и др.]. Москва, 2012.
79. Офіційний сайт Міністерства фінансів В'єтнаму. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mof.gov.vn/webcenter/portal>
80. Желюк Т. Макроекономічні детермінанти модернізації інструментарію бюджетної політики // Вісник ТНЕУ №2, 2016. – С. 70-79

81. Розпорядження КМУ від 31 березня 2015 р. №314-р. Про схвалення проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2016 рік. -[Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/314-2015-p.
82. The Macroeconomic Imbalance Procedur [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://en.wikipedia.org/wiki/Macroeconomic_Imbalance_Procedure.
83. Боярко І. М. Стійкість місцевого бюджету як елемент фінансового механізму управління соціально-економічним розвитком міста / І. М. Боярко, О.В. Люта, Н.Г, Пігуль -[Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/57633/7/Boiarko_Liuta_Pigul.pdf
84. Дем'янчук О.І. Удосконалення міжбюджетних відносин як засіб підвищення самостійності місцевих бюджетів / О.І. Дем'янчук // Наукові записки Національного університету «Острозька Академія» Економіка. – 2012. Вип. 19. – С. 8-12.
85. Кізіма Т. Проблеми вдосконалення бюджетної політики держави в контексті фіскальної децентралізації / Т. Кізіма, З. Лободіна // Світ фінансів 4 (49). – 2016. – С. 7-19.